

Pokrstenie v jedno telo

Čo Písmo učí o krstoch

A všetko poddal [Boh Otec] pod jeho [Kristove] nohy

a jeho [Krista] dal za hlavu nado všetko cirkvi, ktorá je jeho telom...

Efezským 1:22-23

Ved' aj my všetci v jednom Duchu sme boli pokrstení v jedno telo, či Židia alebo Gréci,

či otroci alebo slobodní; a všetci sme boli napojení jedným Duchom.

1 Korinským 12:13 (evanjelický preklad)

V článku Iné učenia o krste vo Svätom Duchu (Solas číslo 32, jeseň 2016, str. 31) sme písali o tom, že existuje učenie, podľa ktorého krst vo Svätom Duchu je pokrstenie v jedno Kristovo telo. Poukázali sme na to, že krst do Kristovho tela nie je totožný s krstom vo Svätom Duchu. Kládli sme si otázky: „Kto ustanovil „inštitúciu“ jedného Kristovho tela – teda Cirkev? Kto a ako vytvára Kristovo telo? Kto a ako pripája, zjednocuje, krstí veriacich k jednému telu?“, no nezodpovedali sme ich. V tomto článku sa na ne pokúsime odpovedať, a tým aj objasniť, čo je krst v jedno telo.

Úvod

Pre spoločenstvo veriacich v Ježiša Krista Písmo používa rôzne obrazy (ženích a nevesta, vínny kmeň a ratolesti a iné). Jedným z nich je „Kristovo telo“ – veriaci sú údmi tohto tela a Kristus je jeho hlavou. Tento obraz asi najvýstižnejšie vyjadruje jednotu veriacich s Kristom. Je uvedený v liste Efezsským 1:22-23 (pozri aj Kolosenským 1:18; Rímskym 12:4-5 a 1. Korinským 12:12-27 – hlavne verš 27). Vzťah vykúpených a Krista je veľmi úzky a je vyjadrený aj veršom: „a keď sa zjaví Kristus, náš život, vtedy sa aj vy s ním zjavíte v sláve.“ (Kolosenským 3:4).

Jedno telo alebo Kristovo telo

Jedno telo alebo Kristovo telo sú ekvivalentné (synonymické) výrazy. Je nimi pomenované duchovné neviditeľné spoločenstvo (skupina, množstvo) všetkých spasených – tých, v ktorých trvale prebýva Svätý Duch. Toto spoločenstvo budeme v tomto článku niekedy označovať aj slovom Cirkev (s veľkým „C“) na rozdiel od cirkevného zboru (cirkev s malým „c“).

Kto patrí do Kristovho tela

Do Kristovho tela z Božieho hľadiska patria všetci tí, ktorí boli s Kristom stotožnení (boli pokrstení) v ukrižovaní a jeho smrti a boli s ním pochovaní a vzkriesení. Vo všetkých týchto aspektoch boli s Kristom stotožnení ako jednotlivci. Z ľudského hľadiska sú to tí, ktorí sa vierou v evanjelium obrátili od modiel k živému Bohu. Činili pokánie, uverili evanjeliu Ježiša Krista a svoju vieru vyznali a vyznávajú. Ich rozpoznávacím znamením teraz je, že v nich prebýva Svätý Duch – čo podľa Písma znamená, že patria Ježišovi Kristovi. Kto nemá Kristovho Ducha (Svätého Ducha), nie je Kristov a do Kristovho tela nepatrí (Rímskym 8:9 a 11). Takým Kristus hovorí: „Nikdy som vás nepoznal. Odíďte odo mňa, páchatelia neprávosti!“ (Matúš 7:23). Preto pokrstení do Kristovho tela (k telu pripojení/patriaci do Kristovho tela) môžu byť iba tí, ktorí už Svätého Ducha majú, v ktorých Svätý Duch už prebýva. Nespasení (alebo neobrátení či neznovuzrodení) do Kristovho tela nepatria, lebo tí nemajú Kristovho Ducha, ale majú iného ducha (pozri napr. Ján 8:42-44).

Pokrstenie v jedno telo

Pokrstením veriaceho v jedno telo alebo zjednotením veriaceho s Kristovým telom sa myslí pripojenie obráteného k Cirkvi, k tomu neviditeľnému spoločenstvu veriacich v Ježiša Krista. O jednom tele (alebo Kristovom tele) sa hovorí na viacerých miestach Písma (Efezským, Kolosenským, Rímskym), ale výraz pokrstenie v jedno telo sa priamo vyskytuje iba vo verši: „Ved' aj my všetci v jednom Duchu sme boli pokrstení v jedno telo, či Židia alebo Gréci, či otroci alebo slobodní; a všetci sme boli napojení jedným Duchom.“ (1. Korinským 12:13 – evanjelický preklad).

Keď tento verš napíšeme upravený podľa pôvodného gréckeho textu s prihliadnutím na grécke predložky (en – v, eis – k) použité s pôvodným gréckym slovom (baptizó), ktoré je v slovenských prekladoch nahradené slovom pokrstiť, verš bude vyzeráť takto:

„Ved' aj my všetci v (gr. en) jednom Duchu sme boli pokrstení k (gr. eis) jednému telu (vo význame zjednotení/spojení v jedno telo; pripojení k jednému telu), či Židia alebo Gréci, či otroci alebo slobodní; a všetci sme boli napojení jedným Duchom.“ (Vo význame „všetci sme pili toho istého Ducha“.) (1. Korinským 12:13, podľa evanjelického prekladu). (Pozri článok Krst Svätým Duchom, *Solas* číslo 32, jeseň 2016, str. 5.)

V doslovnom zmysle slova by výraz byť pokrstení v jedno telo znamenal byť fyzicky ponorení v jedno telo a v obraznom zmysle znamená byť zjednotení v jedno telo alebo pripojení k jednému telu. Tieto výrazy pritom znamenajú jedno a to isté, a to patriť do Kristovho tela alebo byť údmi Kristovho tela (1. Korinským 12:27).

V úvahách o krstoch sme hovorili aj o tom, že pri novozákonných krstoch nikto nekrstí sám seba. Vždy je niekto krstiteľom – a to je dôležitý moment v porozumení príslušného krstu. Preto aj tu je dôležité vedieť povedať, kto je krstiteľom do jedného (Kristovho) tela.

Kto je krstiteľ v jedno telo?

Je krstiteľom Svätý Duch?

Nemusíme pochybovať o tom, že jednotu „Kristovho tela“ (jednotu veriacich v Ježiša Krista), vytvára (uskutočňuje) Svätý Duch („usilujúci sa zachovávať jednotu Ducha v zväzku pokoja. Jedno telo a jeden Duch... – Efezským 4:3-4), ktorú údy tela majú zachovávať, ale zachovávať je možné len to, čo už existuje, čo je vytvorené. Táto jednota sa vyznačuje tým, že všetci majú jedného a toho istého Ducha („Veď aj my všetci v jednom Duchu sme boli pripojení k jednému telu...“ – prvá časť upraveného verša 1. Korinským 12:13). Telo Kristovo existuje fakticky práve preto, lebo všetci majú toho istého Ducha (pozri Efezským 4:3-4). Zatiaľ čo na kríži boli stotožnení s Kristom ako jednotlivci, v Kristovom tele sú stotožnení už ako kolektív – s Kristom a navzájom.

V tomto prípade si musíme uvedomiť, že Svätý Duch je vo veriacich (v ich vnútri), a tým spôsobuje (zabezpečuje) ich vonkajšie spojenie do jedného celku (jednotlivých veriacich dohromady). Je v nich a je medzi nimi (Ján 14:17; Matúš 18:20; 1. Korinským 14:24-25). Svätý Duch je „spojivom“, ktoré jednotlivých veriacich spája do jedného celku, ktorý tvorí telo Kristovo. Je to ako s tehlovým múrom, v ktorom je malta spojovacím materiálom (prostriedkom), ktorý drží pohromade tehly. Ale aj napriek tomuto nemôžeme považovať Svätého Ducha za krstiteľa do Kristovho tela, aj keď sa to na prvý pohľad tak javí. Niet takého miesta v Písme, ktoré by nás oprávňovalo považovať Svätého Ducha za krstiteľa. Nie je ním ani spomínaný verš 1.

Korinským 12:13, lebo ten hovorí, že veriaci dostali Svätého Ducha už prv, ako boli pokrstení (zjednotení) v jedno telo. Pripojenie veriaceho v jedno telo je podmienené ponorením do Ducha (krstom vo Svätom Duchu).

Je krstiteľom Ježiš Kristus?

Pasáže 1. Korinským 12:13 a Efezským 4:1-4 a 4:14-15 hovoria o tom, čím sú veriaci patriaci Kristovi stmelení do jedného celku (jedného tela), ale nehovoria o tom, ako toto stmelenie nastalo alebo kto toto stmelenie urobil. Nedávajú nám oprávnenie tvrdiť, že stmelenie (pripojenie, pokrstenie) v jedno Kristovo telo robí sám Ježiš Kristus. On je hlavou tela a telo vyživuje. Nemôžeme však povedať, že krstiteľom v jedno telo je on sám. Písmo hovorí, že Ježiš Kristus krstí vo Svätom Duchu (do Svätého Ducha), ale nekrstí sám do seba, do svojho tela.

Je krstiteľom nebeský Otec?

Pán Ježiš svojim učeníkom raz povedal, že nikto nemôže prísť k nemu, keby ho nepritiahol Otec (Ján 6:44). Tiež povedal: „A to je vôľa toho, ktorý ma poslal, Otcova, aby som nestratil ničoho z toho, čo mi dal, ale aby som to všetko vzkriesil v ten posledný deň.“ (Ján 6:39 alebo Ján 18:9). Ďalšie miesta, ktoré hovoria o tom, že ľudí k Pánovi Ježišovi Kristovi privádza Otec, sú v 17. kapitole evanjelia podľa Jána vo veršoch 2, 6, 11, 12 („ktorých si mi dal“, „tvoji boli, a dal si ich mne“). „... Hľa, ja a deti, ktoré mi dal Boh.“ (Židom 2:13). Tieto, ale ani iné verše, napr. Efezským 1:22-23, nás však neopravňujú považovať Otca za krstiteľa do jedného (Kristovho) tela. Nehovorí sa v nich o prepojení veriacich navzájom ako o Cirkvi a ani o zjednotení s Kristom, ale len o „odovzdaní“ Kristovi. Sú vzatí zo sveta (Ján 17:6) a daní Kristovi, aby im dal

večný život (Ján 17:2). Ako Otec poslal Syna na svet, tak aj Syn ich posiela do sveta (Ján 17:18).

Vzhľadom na otázku Kto je krstiteľom? môžeme povedať, že Písmo neumožňuje označiť ani jednu osobu Božej Trojice za jednoznačného krstiteľa do Kristovho tela tak, ako to bolo napríklad pri krste vo Svätého Ducha. Týmto smerom preto nevedie cesta k odpovedi Čo je krst v jedno telo? Pre porozumenie krstu v jedno telo musíme hľadať inú cestu a iný prístup. Na spoločenstvo patriacich Kristovi sa preto pozrieme z iného pohľadu.

O čo ide pri krste v jedno telo?

Pri niektorých krstoch (pokrsteniach) ide o ponorenie niekoho (krstenca) do niečoho, a to v doslovnom alebo v obraznom zmysle – tak je to pri Jánovom krste, tak to bolo pri krste Pána Ježiša v Jordáne, tak je to pri kresťanskom krste vo vode, tak to bude pri krste v ohni a takým vlastne je aj krst vo Svätého Ducha (ponorenie do Svätého Ducha). V predchádzajúcich krstoch (okrem krstu vo Svätého Ducha) krstenec bol alebo je ponorený do nejakého prostredia. Inak je to vtedy, keď ide o krst v Mojžiša, krst v Kristovu smrť a krst v jedno telo. Na tieto naposledy menované krsty sa musíme dívať už trochu inak. Ide v nich už o zjednotenie, o stotožnenie alebo o pripojenie k niekomu.

Pri krste v Mojžiša (krst Izraelitov pri prechode cez Červené more – 1. Korinským 10:2) išlo o zmenu postojov a identity Izraelitov a o jej vyjadrenie týmto obrazným výrazom (pozri článokA). Môžeme ho považovať za starozákonný predobraz krstu v jedno (Kristovo) telo. Pri krste v jedno telo však ide o oveľa viac než len o poukázanie na zmenu identity spasených ľudí. Tí, ktorí sú pokrstení do Krista (Rímskym 6:3; Galatským 3:27), sú s ním stotožnení (identifikovaní) v duchovnej neviditeľnej rovine. V tomto článku sa usilujeme o pochopenie podstaty tohto krstu, o Božie spasiteľné konanie s hriešnikom/hriešnikmi, a tým o pochopenie sformovania novozákonného Božieho ľudu.

Cirkvi ako Kristovo telo

Vrátime sa na počiatok existencie všetkého stvoreného, viditeľného aj neviditeľného. Novozmluvný ľud, Cirkev, bola v Božej mysli už ako súčasť Božieho plánu s týmto svetom. Boh Otec, ako ukazuje Písmo v Efezkým 1:4, tento ľud ako jednotlivcov naplánoval ešte pre vznikom sveta a rovnako tak aj inštitúciu Cirkvi ako tela Kristovho, ktorý je jej hlavou (Efezkým 1:22-23). Tak ako bolo všetko stvorené skrze Krista, tak aj Cirkev, a aj naše spasenie, je prostredníctvom neho a v ňom: „lebo v ňom je stvorené všetko, všetko, čo je v nebesiach i čo je na zemi, viditeľné i neviditeľné, buď tróny, buď panstvá, buď kniežatstvá, buď vrchnosti, to všetko je stvorené skrze neho a cieľom neho, a on je predo všetkým, a všetko v ňom povstalo a stojí, a on je hlavou tela, Cirkvi, ktorý je počiatkom, prvorodeným z mŕtvych, aby on bol vo všetkom prvý“ (Kolosenským 1:16-18).

Cirkev vznikla na Letnice po tom, ako sa Pán Ježiš Kristus posadil po pravici Boha Otca a vylial Svätého Ducha (Skutky 2. kapitola). Jednotliví veriaci (vykúpení) sa stávajú údmi Kristovho tela (súčasťou Cirkvi) pri svojom obrátení k Bohu, pri uverení v evanjelium Pána Ježiša^B.

Jednotliví vykúpení tvoria jeden duchovný celok a v pozemskej rovine sa zoskupujú do miestnych cirkevných zborov. Sú jedno, lebo majú jedného a toho istého Ducha, a tým je Svätý Duch, Kristov Duch. Túto jednotu Ducha majú zachovávať v zväzku pokoja a vzájomne sa znášať v láske (Efezským 4:2). Kristus, ktorý je hlavou tela, v ktorom sú oni údmi, sa o nich stará a zaopatruje všetkým potrebným (Efezským 4:15-16).

Záverečné zhrnutie

Súhrnná stručná odpoveď na otázky položené v záhlaví článku by znela nasledovne:

Jedno Kristovo telo je dielo Otca, Syna a Ducha. Na jeho vzniku sa podieľajú všetky tri osoby. Boh Otec jedno Kristovo telo naplánoval a ustanovil. Syn jednotlivé údy tohto tela vykúpil a naplnil svojím Duchom. Zachováva ich a opatruje. Svätý Duch ich usvedčil z hriechu, priviedol k pokániu a viere a je ich tešiteľom, radcom a učiteľom. Otec, Syn a Duch sú jedno a dielo, ktoré konajú, je ich spoločným dielom. Takým dielom je aj Boží ľud, vykúpení zo všetkých národov a jazykov, telo Kristovo, Cirkev živého Boha.

Pramene

^A Pozri Solas číslo 30, jar 2016, str. 19-25, alebo článok s textom v plnom znení na adrese

<http://casopis.solas.sk/vyucovanie/co-pismo-uci-o-krstoch-uvod>

^B Pozri články v Solas číslo 32, str. 5-12 a 23-31.